

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **M. H. V.**, zast. Mgr. Soňou Adamovou, advokátkou se sídlem Pplk. Sochora 740/34, 170 00 Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 3. 2016, č. j. OAM-204/LE-LE05-LE05-2015, **t a k t o :**

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

Toto rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou. Popsal průběh azylového řízení a citoval některé pasáže z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Namítal, že byl v jednom dni (4. 1. 2016) podroben jak úkonu poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tak pohovoru a byla mu (formálně) dána možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Takovéto jednodenní vedení řízení, kdy ve skutečnosti došlo k „vytěžení žalobce“, které bylo přidáno k předem připraveným standardním zprávám o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu, a poté žalobci

zcela formálně dána možnost seznámení se s podklady rozhodnutí, považuje za nesprávné. Citoval ustanovení § 36 odst. 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ohledně práva seznámení se a vyjádření k podkladům rozhodnutí s tím, že nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že by se vzdal práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Žalobce toliko této možnosti nevyužil, a to z důvodu, že žádné z informací nerozuměl, protože mu nebyly zpřístupněny v jeho mateřském jazyce. Namítá porušení práva na spravedlivý proces, neboť „jeho řízení“ bylo realizováno zcela formálním postupem a nebylo mu umožněno vylíčit rozhodné skutečnosti. Za této situace považuje za nadbytečné komentovat jednotlivé závěry žalovaného ohledně způsobilosti žalobce získat mezinárodní ochranu. Shrnuje, že závěrů uvedených v napadeném rozhodnutí nebylo ze strany žalovaného dosaženo ústavně konformním způsobem. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek, odkázal na obsah správního spisu a na vlastní rozhodnutí, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, použité informace o zemi původu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Žalovaný uvedl, že zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, jež žalovaný považuje v daném případě za zcela dostatečné. K námitce konání zmiňovaných úkonů v jednom dni, žalovaný uvedl, že uvedený postup neodporuje zákonu, přičemž je zcela standardní, že po provedeném pohovoru má žalobce možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Jak pohovor, před jehož konáním byl žalobce ze strany žalovaného řádně poučen ve vietnamském jazyce dle zákona (cítil se zdravý a s jeho konáním souhlasil), tak i následné dotazy ve spojitosti s možností žalobce seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, byly s ním vedeny za účasti kvalifikovaného tlumočnicka vietnamského jazyka. Žalobce na všechny položené otázky odpovídal logicky (tedy jim porozuměl) a protokoly jako správné podepsal. Na položené dotazy, zda se hodlá seznámit s obsahem podkladů pro vydání rozhodnutí a zpráv o situaci ve Vietnamu, zda se k nim chce vyjádřit a zda chce navrhnout doplnění podkladů pro rozhodnutí, odpověděl 3x „Ne“. Pokud by měl žalobce zájem se s těmito podklady seznámit, byl by jejich obsah tlumočen do vietnamského jazyka. Žalovaný uzavřel, že celé správní řízení bylo se žalobcem vedeno individuálně se zaměřením k důvodům žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

V přezkumném řízení soud ověřil ze správního spisu následující rozhodné skutečnosti.

V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 4. 1. 2016 a následném pohovoru provedeném stejného dne žalobce uvedl, že je národnosti Kinh, budhista, není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace, nemá žádné politické přesvědčení. Je ženatý, má 4 děti, manželka s dětmi zůstaly ve Vietnamu. Vlast opustil v březnu 2013 z finančních důvodů, odjel za prací. Měl pas a české

dlouhodobé vízum. Dále uvedl, že v minulosti již v České republice (dále jen „ČR“) dvakrát pobýval (od října 2008 do července 2010 a od května 2011 do října 2012). O mezinárodní ochranu žádá proto, že byl v ČR odsouzen k trestu vyhoštění na pět let kvůli pěstování marihuany, a proto si nemůže prodloužit pobyt. Je si vědom toho, že poté, co byl odsouzen, pobývá na území ČR protizákonně, ale potřebuje zde zůstat. Podanou žádostí by si chtěl svůj pobyt zlegalizovat. Před svým odjezdem z vlasti se zadlužil, v případě návratu by neměl peníze na splácení dluhů, což by postihlo jeho děti a rodinu. Jiné důvody, k výslovnému dotazu správního orgánu, uvádět nechťel. Na podporu svých tvrzení nedoložil žádné doklady. Svůj zdravotní stav označil za dobrý.

Správní orgán při svém rozhodování vycházel zejména z výše uvedené žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany a pohovoru a dále z informací ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně se jedná o Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 98851/2015-LPTP ze dne 26. 5. 2016, č.j. 99311/2014 -LPTP ze dne 16. 4. 2014 a č. j. 110045/2013-LPTP ze dne 6. 8. 2013, Zprávu mezinárodní organizace pro migraci (IOM) z října 2012, ze dne 2. 4. 2013, zprávu organizace Freedom House Svoboda ve světě – Vietnam ze dne 28. 1. 2015, Výroční zprávu organizace Amnesty International 2014/2015 ze dne 25. 2. 2015, Výroční zprávu organizace Human Rights Watch 2015 ze dne 29. 1. 2015 a aktuální informace databanky ČTK „Země světa, Vietnam“. Žalobce nevyužil možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, nevznese žádné námítky ani žádné návrhy na jejich doplnění. Uvedl, že potřebuje zůstat zde a vydělávat peníze na splácení dluhu, pokud by se nyní vrátil do Vietnamu, bylo by to pro něho složité.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba **n e n í d ů v o d n á**.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce zabýval v rozsahu jím sdělených důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v ČR, posuzoval jeho azylový příběh na pozadí objektivních informací o zemi původu, které soud vzhledem ke skutečnostem uváděným žalobcem v průběhu správního řízení považuje za dostatečné a přiměřeně aktuální. Žalobce výslovně uvedl, že se s podklady pro vydání rozhodnutí seznámit nechce, ani se k nim vyjádřit,

rovněž nenavrhoval doplnění podkladů pro rozhodnutí. Pouze zopakoval, že potřebuje zůstat v ČR a vydělávat peníze na splácení dluhů. Žalobní námitku v tomto směru soud považuje za nedůvodnou a naopak potvrzuje, že výpovědi žalobce citované žalovaným v napadeném rozhodnutí i ve vyjádření k žalobě plně korespondují s tím, co žalobce uvedl během správního řízení, jemuž byl po celou dobu přítomen tlumočnický jazyk vietnamského. Před započítáním pohovoru bylo žalobci dáno poučení o jeho právech a povinnostech v průběhu správního řízení. Žalobce v rámci svých výpovědí několikrát zopakoval, že „potřebuje v ČR zůstat“, aby si mohl vydělat peníze na splácení dluhů, které měl ve Vietnamu. Rovněž uvedl, že si je vědom svého nelegálního pobytu na území ČR z důvodu uloženého trestu vyhoštění, ale „nemá jinou možnost“, tedy, že podanou žádostí si chce zlegalizovat svůj další pobyt na území ČR. Kromě dluhů žalobce žádné jiné problémy v zemi svého původu neměl, nikdy ani netvrdil, že by byl ve vlasti pronásledován či že má odůvodněnou obavu z pronásledování pro některý z důvodů dle § 12 zákona o azylu. Žalobní tvrzení, že žádné z informací žalobce nerozuměl, protože mu nebyly zpřístupněny v jeho mateřském jazyce a v této souvislosti namítané porušení práva na spravedlivý proces, považuje soud za ryze spekulativní, neboť i z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí je zřejmé, že mu byl přítomen tlumočnický jazyk vietnamského, ale protože žalobce se s podklady seznámit nechtěl, nemůže nyní namítat, že mu „nebyly zpřístupněny“ v jeho mateřském jazyce. Provedení všech úkonů v řízení o udělení mezinárodní ochrany v jednom dni, neodporuje ustanovením zákona o azylu ani správnímu řádu, tím spíše za situace, kdy žalobce žádné azylově relevantní skutečnosti neuvedl.

Krajský soud připomíná, že základní zásadou řízení o udělení mezinárodní ochrany je povinnost tvrzení, která vázne toliko na žadateli o udělení mezinárodní ochrany (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) č. j. 4 Azs 151/2005-86 ze dne 7. 12. 2005, všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Pokud žadatel neunese svoji část důkazního břemene a nedostojí své povinnosti tvrzení, je nutno mu takovou skutečnost přičítat k tíži (dle rozhodnutí NSS ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 Azs 3/2012). K povinnosti tvrzení NSS v rozsudku ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 uvedl: *“Správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. Z žádného ustanovení tohoto zákona nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci dle § 3 správního řádu má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Je třeba zdůraznit, že řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je provázeno zásadou aktivity žadatele o mezinárodní ochranu a správní orgán musí umožnit žadateli, aby mohl v řízení sdělit veškeré okolnosti, které považuje za významné, ale není jeho úkolem předstírat důvody, pro které je mezinárodní ochrana obvykle poskytována“*. Žalobní námitku stran formálnosti správního řízení a shromážděných podkladů pro rozhodnutí za situace, kdy žalobce žádné azylově relevantní skutečnosti neuvedl, soud hodnotí i s ohledem na citovanou judikaturu NSS k povinnosti tvrzení, jako nedůvodnou.

Žalobce ve vztahu k neudělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany nic konkrétního nenamítal, proto soud po provedeném přezkumném řízení obecně

konstatuje, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Z uvedeného je zřejmé, že žalobce svou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR podal zcela účelově z důvodu legalizace svého pobytu, což ostatně i přiznal. Soudu na tomto místě nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Z již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je zřejmé, že azylové řízení nelze zneužívat k legalizaci pobytu. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu se soud plně ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat.

Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

Případ žalobce nevykazuje ani důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení azylu z humanitárního důvodu dle § 14 cit. zákona, na jehož udělení není právní nárok. Posouzení důvodů k jeho udělení je zcela na volné úvaze správního orgánu a podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Žalovaný v rámci své úvahy hodnotil zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situaci žalobce, přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu a neshledal v jeho případě důvody zvláštního zřetele hodné. Žalovaný při posouzení důvodů dle § 14 zákona o azylu nevybočil z mezí stanovených zákonem.

Následně správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích

mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel osoby požívající doplňkové ochrany, svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželů osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle § 14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení a z pohledu doplňkové ochrany se opětovně zabýval žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Soud po zhodnocení výpovědí žalobce, posouzení jeho hlavního motivu k odchodu z vlasti a podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a výše citovaných informací, aktuálních v době vydání napadeného rozhodnutí, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Důvody pro postup dle § 14b zákona o azylu nebyly soudem v daném v případě rovněž zjištěny, jak správně uzavřel a odůvodnil žalovaný. Žalobce ostatně žádnou konkrétní námitku ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany nevnesl. Se závěry žalovaného a odůvodněním i této části rozhodnutí se soud ztotožňuje.

Krajský soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, přičemž žalobce neuvedl v žalobě žádné podstatné důvody pro zrušení rozhodnutí žalovaného ani žádné takové skutečnosti, které by závěry rozhodnutí žalovaného zpochybnil. Proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 27. březen 2017

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně